

Број: 03-02-1276/2020
Сарајево, 01.08.2025. године

**ПАРЛАМЕНТ ФЕДЕРАЦИЈЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- Представнички дом -
госп Драган Миоковић, предсједавајући
- Дом народа -
госп Томислав Мартиновић, предсједавајући

Поштовани,

У складу са чланом IV.Б.3.7.ц) (III) Устава Федерације Босне и Херцеговине, а у вези са чл. 178. и 179. Пословника Представничког дома Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 69/07, 2/08, 26/20 и 13/24) и са чл. 171. и 172. Пословника о раду Дома народа Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 27/03, 21/09, 24/20 и 60/24), ради разматрања и усвајања, достављам Вам **ПРИЈЕДЛОГ ЗАКОНА О ВЈЕШТАЦИМА У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**, који је утврдила Влада Федерације Босне и Херцеговине на 59. сједници, одржаној 30.07.2025. године.

Приједлог закона се доставља на службеним језицима и писмима Федерације Босне и Херцеговине у принтаној и електронској форми (ЦД).

С поштовањем,

Прилог:

- Приједлог закона на српском језику (ЦД),
- Изјава о усклађености,
- Табеларни преглед усклађености,
- Образац број 1а,
- Образац број 2 и
- Образац ИФП-НЕ.

Цо: Федерално министарство правде
госп Ведран Шкобић, министар

Co: predmet

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ВЛАДА

„ЕИ“

ПРИЈЕДЛОГ

ЗАКОН
О ВЈЕШТАЦИМА У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Сарајево, јули 2025. године

ЗАКОН О ВЈЕШТАЦИМА У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет Закона)

Овим законом уређују се услови и поступак избора и именовања вјештака и правних лица која су овлаштена за обављање послова вјештачења (у даљем тексту: правна лица за вјештачење) који у судском и управном поступку обављају послове вјештачења, организација и положај вјештака, права и дужности вјештака, одговорности правних лица за вјештачење, одговорности вјештака, надзор над радом вјештака и правних лица за вјештачење, вођење именика вјештака и именика правних лица за вјештачење, поступак разрешења вјештака, поступак брисања правних лица за вјештачење, као и друга питања од значаја за рад вјештака и правних лица за вјештачење у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација).

Члан 2. (Усклађеност с европском правном стечевином)

Овим законом у законодавство Федерације Босне и Херцеговине дјелимично се преузима Директива 2006/123/ЕЗ Европског парламента и Вијећа од 12.12.2006. године о услугама на унутрашњем тржишту (СЛ Л 376, 27.12.2006.)

Члан 3. (Значење израза)

Изрази који су ради прегледности дати искључиво у једном граматичком роду у овом закону и прописима донесеним на основу овог закона без дискриминације се односе и на мушкарце и на жене.

Члан 4. (Послови вјештачења)

- (1) Вјештачење врше физичка и правна лица, органи Босне и Херцеговине, органи власти у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: органи власти), те јавне установе које испуњавају услове прописане овим законом.
- (2) Сви правни и физички субјекти из става (1) овог члана дужни су уписати се у Именик из чл. 20. и 48. овог закона.

Члан 5. (Дјелатност вјештачења)

- (1) Вјештачење је самостална професионална дјелатност која се организује и функционише у складу с овим законом и прописима донесеним на основу овог закона.
- (2) Самосталност вјештачења остварује се посебно:

- а) независним вршењем услуга,
- б) организовањем вјештака у Комору вјештака Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Комора вјештака) као независну и самосталну организацију са обавезним чланством,
- ц) доношењем Статута којим се регулише рад Коморе вјештака и њених органа,
- д) доношењем Етичког кодекса вјештака,
- е) одлучивањем о облицима сарадње с организацијама вјештака Републике Српске и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и коморама вјештака страних држава, међудржавним и међународним удружењима вјештака и
- ф) одлучивањем о облицима сарадње са другим врстама међудржавних и међународних институција, организација и удружења.

Члан 6. (Области за вјештачење)

- (1) Именовање вјештака за обављање послова вјештачења, у складу с овим законом, врши се за сљедеће области:
- а) област судске медицине и других медицинских области - са подобластима и специјалностима,
 - б) област фармације - са подобластима,
 - ц) област стоматологије - са подобластима,
 - ч) област ветеринарства - са подобластима и специјалностима,
 - ћ) криминалистичко - форензичку област - са подобластима,
 - д) графичко - технолошку област - са подобластима,
 - џ) педагошку област - са подобластима,
 - ђ) психолошку област - са подобластима,
 - е) електротехничку област - са подобластима,
 - ф) област машинства - са подобластима,
 - г) економску област - са подобластима,
 - х) област шумарства - са подобластима,
 - и) област архитектуре и урбанизма - са подобластима,
 - ј) област грађевинарства - са подобластима,
 - к) област геодезије - са подобластима,
 - л) област саобраћаја - са подобластима,
 - љ) хемијско-технолошку област - са подобластима,
 - м) област биологије - са подобластима,
 - н) област геологије - са подобластима,
 - њ) област пољопривреде - са подобластима,
 - о) област заштите на раду - са подобластима,
 - п) област заштите од пожара - са подобластима,
 - р) област заштите животне средине - са подобластима,
 - с) област информатичко-телекомуникацијске технологије - са подобластима и
 - ш) друге области са подобластима и специјалностима, заснованим на научно - стручним достигнућима и потребама судског или управног поступка.

- (2) Подобласти и специјалности за вјештачење унутар области из става (1) овог члана ближе ће се уредити подзаконским прописом којег доноси федерални министар правде (у даљем тексту: министар).

Члан 7. (Комора вјештака)

- (1) Овим законом се оснива Комора вјештака, те овај закон представља оснивачки акт Коморе вјештака.
- (2) Вјештаци који су именовани за обављање послова вјештачења, у складу с овим законом, обавезно се организују у Комору вјештака, као независну и самосталну организацију вјештака, одређену овим законом.

Члан 8. (Организација Коморе вјештака)

- (1) Комору вјештака чине:
- а) Регионална комора вјештака I са сједиштем у Сарајеву (формира се за подручје Кантона Сарајево, Зеничко - добојског кантона и Босанско - подрињског кантона Горажде),
 - б) Регионална комора вјештака II са сједиштем у Мостару (формира се за подручје Херцеговачко - неретванског кантона и Средњобосанског кантона),
 - ц) Регионална комора вјештака III са сједиштем у Тузли (формира се за подручје Тузланског кантона и Посавског кантона),
 - д) Регионална комора вјештака IV са сједиштем у Ливну (формира се за подручје Унско-санског кантона, Кантона 10 и Западнохерцеговачког кантона).
- (2) Комора вјештака и регионалне коморе вјештака из става (1) овог члана имају својство правног лица, а њихова унутрашња организација уређује се статутом Коморе вјештака и регионалних комора, те другим општим актима ових комора.
- (3) Вјештаци се обавезно удружују у једну од регионалних комора из става (1) овог члана према мјесту пребивалишта чиме уједно стичу чланство у Комори вјештака.
- (4) Само вјештаци који су чланови Коморе вјештака имају дозволу за обављање послова вјештачења дефинисаних овим законом, те евентуалним престанком чланства, губе право за даљим обављањем послова вјештачења.
- (5) Службену евиденцију чланова Коморе вјештака води Комора вјештака.
- (6) Службена евиденција чланова из става (5) овог члана садржи све податке као и Листа вјештака коју води Федерално министарство правде (у даљем тексту: Министарство) и усаглашавање с Листом вјештака вршит ће се најмање два пута годишње, уз додатну назнаку о извршеним обавезама према Комори вјештака.

Члан 9.
(Задаци Коморе вјештака)

- (1) Комора вјештака представља и заступа вјештаке и обавља следеће задатке:
- а) развија и унапређује дјелатност вјештака,
 - б) обезбјеђује професионалну самосталност вјештака,
 - ц) доноси одлуке у вези са стицањем права на бављење дјелатношћу вјештака,
 - ч) иницира поступак одговорности вјештака,
 - ђ) штити права и интересе вјештака,
 - д) организује и обезбјеђује стручно усавршавање вјештака и надзире њихову обуку,
 - е) сарађује са законодавном, судском и извршном влашћу у Босни и Херцеговини,
 - ж) посредује (медијација) између вјештака и наручиоца вјештачења,
 - з) сарађује са државним и међународним организацијама, институцијама и удружењима,
 - и) сарађује с организацијама вјештака Републике Српске и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, коморама вјештака страних држава, регионалним асоцијацијама вјештака и међународним удружењима вјештака.
- (2) Комора вјештака представља и заступа све вјештаке са територије Федерације пред федералним органима и институцијама, а органи Коморе вјештака обављају све оне активности које овим законом нису одређене као активности регионалних комора.

Члан 10.
(Органи Коморе вјештака)

- (1) Органи Коморе вјештака су:
- а) Скупштина,
 - б) Управни одбор,
 - ц) Предсједник и потпредсједник,
 - д) Надзорни одбор,
 - е) други органи утврђени Статутом Коморе вјештака.
- (2) Мандат органа из става (1) овог члана траје шест година.
- (3) Надлежности, састав и начин рада органа из става (1) овог члана ближе ће се уредити Статутом Коморе вјештака.
- (4) Скупштина Коморе вјештака доноси Статут и Етички кодекс вјештака.

Члан 11.
(Надзор над радом Коморе вјештака)

- (1) Министарство прати рад Коморе вјештака са становишта провођења овог закона и предлаже мјере за унапређење дјелатности вјештачења.
- (2) Министарство може захтијевати одговарајуће извјештаје и податке од Коморе вјештака, водећи рачуна о независности вјештака.

II УСЛОВИ И ПОСТУПАК ИЗБОРА И ИМЕНОВАЊА ВЈЕШТАКА

Члан 12.

(Услови за именовање вјештака)

- (1) За вјештака може бити именовано лице које испуњава следеће опште и посебне услове:
 - а) општи услови за именовање вјештака су:
 - 1) да је држављанин Босне и Херцеговине,
 - 2) да има општу здравствену способност,
 - 3) да против њега није потврђена оптужница.
 - б) посебни услови за именовање вјештака су:
 - 1) да има високу стручну спрему, односно завршен први циклус студија у трајању од четири године са остварених најмање 240 ЕЦТС бодова или еквивалент, из области за коју се пријављује,
 - 2) да има најмање пет година радног искуства након стицања дипломе на пословима у областима које је кандидат навео у пријави на јавни позив,
 - 3) да је успјешно завршио провјеру знања у складу са одредбама овог закона,
 - 4) да има закључен уговор о осигурању од одговорности за обављање послова вјештака,
 - 5) да има положен стручни односно специјалистички испит за обављање послова, ако је то у складу са посебним прописима услов за обављање тих послова, односно ваљано одобрење за самостално обављање послова (лиценцу).
- (2) Уколико за одређену област вјештачења нема довољан број лица која испуњавају услове из става (1) тачке б) подтачка 1) овог члана, за вјештака може бити именовано лице које има први циклус студија са остварених најмање 180 ЕЦТС бодова или еквивалент и најмање осам година радног искуства након стицања дипломе на пословима у областима које се траже јавним позивом.
- (3) Уколико за одређену област вјештачења нема довољан број лица која испуњавају услове из става (1) тачке б) подтачка 1) овог члана, за вјештака може бити именовано лице које има средњу стручну спрему и најмање 15 година радног искуства након стицања дипломе на пословима у областима које се траже јавним позивом.
- (4) За вјештака се не може именовати лице које је осуђено за кривично дјело које га чини неподобним за вршење дужности вјештака, нити лице које је у посљедње четири године од дана објављивања јавног позива из члана 13. овог закона разријешено дужности вјештака на основу члана 44. став (1) тачка ц) овог закона.

Члан 13.

(Јавни позив за именовање вјештака)

- (1) Министар објављује јавни позив за именовање вјештака.
- (2) Јавни позив се објављује у „Службеним новинама Федерације БиХ“, двома дневним новинама које су доступне на подручју цијеле Федерације и на интернет страници Министарства и Коморе вјештака.

Члан 14.
(Подношење пријаве за именовање вјештака)

- (1) Лице које се пријављује на јавни позив из члана 13. овог закона наводи област и одговарајућу подобласт или специјалност за коју подноси пријаву.
- (2) Лице из става (1) овог члана доставља Министарству сљедећу документацију:
 - а) биографију,
 - б) увјерење о држављанству,
 - ц) увјерење о општој здравственој способности,
 - д) увјерење надлежног суда да се против њега не води кривични поступак,
 - е) увјерење да није осуђено за кривично дјело, које га чини неподобним за вршење дужности вјештака,
 - ф) овјерену фотокопију дипломе,
 - г) увјерење о радном искуству на пословима у одговарајућој области, подобласти или специјалности за коју се пријављује,
 - х) доказе о испуњењу услова из члана 12. став (1) тачка б) подтачка 5) овог закона и
 - и) потврду послодавца или другу релевантну евиденцију (правног лица) код којег је лице ангажовано у било којем својству (радни однос, власништво, управљачка структура и сл.), уколико је ангажовано.

Члан 15.
(Комисија за избор и именовање вјештака)

- (1) Ради провођења процедуре за именовање вјештака, утврђивања Приједлога листе вјештака и поступања по примједбама на рад вјештака, министар именује Комисију за избор и именовање вјештака (у даљем тексту: Комисија).
- (2) Комисија из става (1) овог члана се састоји од сталних чланова које чине: један члан из реда судија у Федерацији, један члан из реда тужиоца у Федерацији, један члан из реда адвоката у Федерацији, два представника Министарства и три привремена члана на приједлог Коморе вјештака из реда водећих стручњака из области за које се именује вјештак који имају најмање 15 година искуства у обављају послова вјештачења.
- (3) Предсједник Комисије је један од два представника Министарства.
- (4) Комисија има секретара, и по потреби замјеника секретара, који обавља административно - техничке послове за потребе рада Комисије.
- (5) Комисија из става (2) овог члана именује се на пет година.
- (6) Чланови Комисије и секретар имају право на накнаду за рад у Комисији.
- (7) Рјешење о висини накнаде из става (5) овог члана доноси министар.
- (8) Начин рада и одлучивања у Комисији из става (1) овог члана прописује се Пословником о раду Комисије, који доноси Комисија.

Члан 16.

(Тестирање кандидата за вјештака и трошкови тестирања)

- (1) Комисија из члана 15. овог закона утврђује да ли су пристигле пријаве благовремене и потпуне и ако кандидат испуњава услове за вјештака проводи тестирање кандидата за вјештака.
- (2) Комисија из члана 15. овог закона ће се ради прибављања извода из казнене евиденције за кандидате за вјештака обратити надлежном органу.
- (3) Поступак, начин, критерији и садржај тестирања кандидата прописане се подзаконским актом који доноси министар.
- (4) Трошкове тестирања сноси кандидат за вјештака, у складу са рјешењем о висини трошкова тестирања за вјештака које доноси министар.

Члан 17.

(Именовање вјештака)

- (1) Кандидати за вјештака се на тестирању оцјењују "задовољава" или "не задовољава". Критериј пролазности за оцјену задовољава бит ће одређен подзаконским прописом из члана 16. став (3) овог закона.
- (2) Изузетно од става (1) овог члана, ванредни и редовни професори са најмање 10 година радног стажа у струци и најмање пет објављених научних радова могу се ослободити од обавезе тестирања о чему министар доноси посебно рјешење.
- (3) Комисија из члана 15. овог закона предлаже да се за вјештака именује кандидат који на тестирању добије оцјену "задовољава".
- (4) Вјештака, на приједлог Комисије, рјешењем именује министар на период од шест година, уз могућност поновног именовања.
- (5) Рјешење о именовању доставља се вјештаку у року од 30 дана од дана тестирања.
- (6) За кандидата који добије оцјену "не задовољава", министар доноси рјешење којим одбија његов захтјев за именовање, у року од 30 дана од дана тестирања.
- (7) Против рјешења из става (6) овог члана није допуштена жалба, али се може покренути управни спор код надлежног суда.
- (8) Након истека именовања из става (4) овог члана, вјештаку се сваки пут продужи мандат именовања за период од наредних шест година и доноси се рјешење о именовању, уз услов да вјештак најмање 30 дана прије истека мандата поднесе Министарству захтјев за продужење мандата именовања и достави доказе о испуњености услова из члана 12. став (1) тачка а) и члана 35. овог закона.
- (9) Вјештака чије именовање није продужено у складу са условима из става (8) овог члана, Министарство брише из Именика вјештака и са Листе вјештака.

Члан 18.

(Свечана изјава)

- (1) Лице које је именовано за вјештака, прије почетка вршења дужности, потписује свечану изјаву коју доставља Министарству.

- (2) Текст свечане изјаве из става (1) овог члана гласи: "Изјављујем да ћу дужност вјештака вршити часно и савјесно и да ћу у раду поступати у складу са законом и другим прописима и правилима струке."

Члан 19.
(Листе вјештака)

- (1) Министарство води Листу вјештака физичких лица и Листу вјештака правних лица.
- (2) Листа вјештака физичких лица садржи:
- а) име и презиме вјештака,
 - б) пребивалиште и адресу вјештака,
 - ц) телефонски број,
 - д) адреса електронске поште,
 - е) стручни назив звања вјештака,
 - ф) област, одговарајућу подобласт или специјалност за коју је вјештак именован,
 - г) назив послодавца (правног лица) код које је лице ангажовано у било којем својству (радни однос, власништво, управљачка структура и сл.).
- (3) Листа вјештака правних лица садржи:
- а) назив,
 - б) сједиште и адресу правног лица,
 - ц) телефонски број,
 - д) адреса електронске поште,
 - е) област, одговарајућу подобласт или специјалност вјештачења.
- (4) Листе из става (1) овог члана, као и све промјене тих листа, објављују се у "Службеним новинама Федерације БиХ", интернет страници Министарства, Коморе вјештака и општинских судова у Федерацији, изузев податка из става (2) тачка г) овог члана.
- (5) Листе из става (1) овог члана су обавезујуће за суд, укључујући регистар пословних субјеката, тужилаштво, органе управе на свим нивоима власти или друге органе који воде било коју врсту поступка у којем је потребно вјештачење, укључујући и нотаре.
- (6) Општински судови у Федерацији дужни су листе из става (4) овог члана ажурирати најмање једанпут годишње.

Члан 20.
(Именик вјештака физичких лица)

- (1) Министарство води Именик вјештака физичких лица.
- (2) У именик вјештака из става (1) овог члана уносе се сљедећи подаци:
- а) редни број уписа,
 - б) име и презиме вјештака и јединствени матични број,
 - ц) пребивалиште и адреса становања,
 - д) телефонски број,
 - е) адреса електронске поште,
 - ф) стручно звање, као и област именовања, укључујући одговарајућу подобласт или специјалност,
 - г) број и датум рјешења о именовању и

- х) подаци о послодавцу.
- (3) Начин вођења Именика вјештака физичких лица и садржај и изглед обрасца Именика вјештака физичких лица прописане се подзаконским прописом који доноси министар.

Члан 21. (Промјена података)

Вјештак је дужан о промјени личних података из члана 20. став (2) овог закона обавијестити Министарство без одгађања, а најкасније у року од осам дана од дана промјене података.

Члан 22. (Табла)

- (1) Вјештак је дужан на улазу у просторије у којима обавља дјелатност вјештачења поставити таблу с натписом: „ВЈЕШТАК“.
- (2) Изглед табле из става (1) овог члана прописане Комора вјештака општим актом.

Члан 23. (Печат)

- (1) Вјештак има печат округлог облика, промјера 38 милиметара, који се може употребљавати само у вршењу дужности вјештака.
- (2) Текст печата исписан је на једном од језика који су у службеној употреби у Босни и Херцеговини, латиничним или ћириличним писмом и садржи:
- а) име и презиме вјештака,
 - б) ознаку "вјештак" са назнаком области, подобласти или специјалности вјештачења за коју је вјештак именован,
 - ц) мјесто пребивалишта вјештака.
- (3) Отисак печата и власторучни потпис вјештак депонује у Министарству.
- (4) Трошкове израде и набавке печата сноси вјештак.

Члан 24. (Службена исказница)

- (1) Вјештак има службену исказницу.
- (2) Службену исказницу вјештаку издаје министар.
- (3) Уз потписану свечану изјаву из члана 18. овог закона, именовани вјештак доставља двије фотографије величине 28x32 мм.
- (4) Службена исказница је правоугаоног облика величине 8,5 x 5,5 цм на картонској подлози или пергаменту бијеле боје.
- (5) Вјештак користи службену исказницу искључиво и једино при обављању послова вјештачења.

Члан 25. (Евиденција службених исказница)

- (1) О изданим службеним исказницама из члана 24. овог закона Министарство води евиденцију.

- (2) Евиденција из става (1) овог члана садржи редни број, име и презиме вјештака којем је издана службена исказница, јединствени матични број, датум издавања, вријеме трајања овлаштења, датум и разлог привременог одузимања и рубрику за напомене.

Члан 26.

(Одузимање и поништавање службене исказнице)

Службена исказница одузима се вјештаку када му је изречена привремена забрана обављања послова вјештачења, а поништава се када му престане право на обављање послова вјештака за које му је издана.

Члан 27.

(Губитак службене исказнице)

- (1) Ако вјештак изгуби службену исказницу или на други начин остане без ње, дужан је о томе без одгађања обавијестити Министарство ради покретања поступка за брисање изгубљене службене исказнице из евиденције и издавања нове.
- (2) Вјештак који је изгубио службену исказницу или је на други начин остао без ње, дужан је службену исказницу огласити неважећом у „Службеним новинама Федерације БиХ“ и поднијети захтјев за издавање нове исказнице.
- (3) Нова службена исказница под другим редним бројем издат ће се вјештаку након што изгубљена или на други начин нестала службена исказница буде оглашена неважећом.

III ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ВЈЕШТАКА

Члан 28.

(Независност у раду вјештака)

- (1) Вјештак је самосталан и независан у обављању вјештачења и у раду је дужан придржавати се закона и других прописа, правила струке и домаћих и међународних стандарда.
- (2) Суд, тужилаштво или други орган који води поступак дужан је вјештаку обезбиједити подршку у поступку, у складу са захтјевима вјештака и у складу са рјешењем којим се одређује вјештачење, попут помоћи приликом изласка на терен и прикупљања документације када вјештаку није доступна без посебног налога суда и слично, у складу са захтјевима вјештака, у складу са рјешењем за вјештачење.
- (3) Суд, тужилаштво или други орган који води поступак дужан је обезбиједити дигнитет вјештака.

Члан 29.

(Тарифа о награди и накнади трошкова за рад вјештака)

- (1) Вјештак има право на награду за обављено вјештачење и накнаду трошкова насталих у вези са вршењем послова вјештака, у складу са

одредбама Тарифе о награди и накнади трошкова за рад вјештака (у даљем тексту: Тарифа).

- (2) Тарифа из става (1) овог члана прописује награду за обављено вјештачење и накнаду за трошкове настале вршењем послова вјештака (трошкове преузимања предмета, прегледа документације, прибављања документације, прегледа прибављене документације, комуникације са органом које га је именovalo, комуникације са странкама, комуникацију са трећим лицима, евентуалних испитивања од стране овлашћених институција за та иста испитивања, употребе личног возила, копирања и скенирања документације, поштанских услуга, поврата предмета, приступа рочишту, службеног путовања, смјештаја и слично).
- (3) Тарифу доноси Комора вјештака, уз претходну сагласност министра.
- (4) Тарифа се објављује у „Службеним новинама Федерације БиХ“.
- (5) Судови, тужилаштва и други органи у одлуци о трошковима поступка одређују награду и накнаду за извршене послове вјештачења према одредбама Тарифе која је важила у вријеме вршења послова вјештачења, односно у складу са уговореном наградом и накнадом трошкова ако је уговорени износ исти или мањи од онога који је предвиђен Тарифом.
- (6) Судови, тужилаштва и други органи приликом одлучивања о трошковима поступка могу консултовати именованог вјештака ради утврђивања обимности вјештачења.
- (7) Уколико вјештак процијени да суд, тужилаштво или други орган који води поступак није утврдио висину трошкова у складу са Тарифом, односно у складу са обимом вјештачења, о истом ће обавијестити наручиоца вјештачења. У случају да нити након обавјештења наручилац не утврди висину трошкова у складу са Тарифом, односно у складу са обимом вјештачења, вјештак има право одбити вршење послова вјештачења.
- (8) У случајевима у којима је суд, тужилаштво или други орган који води поступак дужан надокнадити трошкове вјештачења, суд, тужилаштво, односно други орган који води поступак дужан је донијети рјешење о исплати трошкова за накнаду и награду вјештака непосредно након саслушања вјештака на главној расправи, док у случају поступака у којима није предвиђено саслушање вјештака на главној расправи, непосредно након доставе налаза и мишљења.

Члан 30.

(Дневник извршених вјештачења)

- (1) Вјештак је дужан водити дневник извршених вјештачења (у даљем тексту: дневник).
- (2) У дневник из става (1) овог члана уносе се сљедећи подаци:
 - а) редни број уписа,
 - б) број и датум акта суда, тужилаштва или другог органа који води поступак, односно правног лица на чији се захтјев врши вјештачење,
 - ц) име, презиме и адреса лица које захтијева вјештачење и датум када је захтјев поднесен,
 - д) предмет вјештачења и кратак опис садржаја вјештачења,
 - е) износ обрачунате и наплаћене награде и накнаде трошкова вјештачења.

- (3) Вјештак је дужан по позиву, у року 30 дана од дана пријема позива, Министарству на увид доставити извјештај о извршеним вјештачењима за претходну календарску годину.
- (4) Извјештај из става (3) овог члана садржаваће податке из става (2) овог члана.
- (5) Вјештак је дужан на захтјев Министарству омогућити непосредан увид у дневник.

Члан 31. **(Обавеза поштивања рокова)**

- (1) Вјештак је обавезан придржавати се рока који му је одређен за извршење послова вјештачења, који не може бити краћи од 20 дана од дана пријема рјешења за вјештачење. У случају да је вјештачење неопходно сачинити у року краћем од 20 дана, орган којем је потребно вјештачење дужан је контактирати вјештака и од истог затражити сагласност за вршење послова у краћем року.
- (2) Ако вјештак из објективних или субјективних разлога не може да изврши вјештачење у року из става (1) овог члана, дужан је поднијети суду, тужилаштву или органу које је одредило вјештачење без одгађања, а најкасније 10 дана прије истека рока, извјештај о разлозима због којих није у могућности извршити вјештачење, кратки приказ резултата до тада обављених радњи, као и навести рок до када ће обавити вјештачење, осим ако није другачије прописано правилима поступка.
- (3) У сложенијим вјештачењима у којима је одређен дужи рок за вјештачење, вјештак је дужан суду, тужилаштву или органу које је одредило вјештачење, сваког мјесеца од дана повјереног вјештачења, поднијети кратки извјештај о резултатима до тада обављених радњи, осим ако није другачије прописано правилима поступка.
- (4) О роковима израде вјештачења, наручилац вјештачења би требао контактирати вјештака, посебно у случајевима сложенијих вјештачења, као и у случајевима у којима се од вјештака тражи излазак на терен или прибављање документације, за које је вјештак приморан издвојити додатно вријеме.

Члан 32. **(Немогућност поступања)**

- (1) Ако се одлука суда, тужилаштва или другог органа који води поступак односи на вјештачење које не одговара области, подобласти или специјалности за коју је вјештак именован, вјештак је о томе дужан без одгађања, а најкасније у року од три дана од дана пријема одлуке обавијестити суд, тужилаштво или други орган који води поступак.
- (2) Ако вјештак из оправданих разлога не може прихватити обављање послова вјештачења, дужан је о разлозима неприхватања обављања послова вјештачења обавијестити суд, тужилаштво или други орган који води поступак, без одгађања, а најкасније у року од три дана од дана пријема одлуке из става (1) овог члана.

Члан 33.
(Чување тајне)

- (1) Вјештак је дужан чувати као тајну све оно што је сазнао у обављању послова вјештака.
- (2) Сазнања из става (1) овог члана вјештак може износити само у оквиру вршења дужности вјештака.

Члан 34.
(Стручно усавршавање вјештака)

- (1) Вјештаци су обавезни стручно се усавршавати.
- (2) Стручна усавршавања организују и проводе Министарство и Комора вјештака, најмање једном током периода на које је вјештак именован.
- (3) Подзаконски пропис о стручном усавршавању вјештака којим се прописују начин, поступак и садржај стручног усавршавања вјештака, донијеће министар.

Члан 35.
(Обавезно осигурање од одговорности)

- (1) Вјештак је дужан осигурати се од одговорности за штету причињену трећим лицима због вршења послова вјештачења противно закону и другом пропису, правилима струке и домаћим и међународним стандардима.
- (2) Вјештак је обавезан закључити уговор о осигурању од одговорности са друштвом за осигурање, за текућу годину.
- (3) На почетку сваке календарске године, а најкасније до 31.01., вјештак је дужан Министарству, Комори вјештака и надлежној регионалној комори доставити доказ о закљученом уговору о осигурању за текућу годину.
- (4) Минимални износ осигурања износи 100.000,00 KM.

IV НАДЗОР НАД РАДОМ ВЈЕШТАКА

Члан 36.
(Надзор над радом вјештака од органа који води поступак)

- (1) Суд, тужилаштво или други орган који води поступак дужан је пратити рад вјештака и о својим запажањима обавјештавати Министарство и Комору вјештака.
- (2) Суд, тужилаштво или други орган који води поступак дужан је о изреченим опоменама или новчаним казнама обавјештавати Министарство и Комору вјештака.
- (3) Суд, тужилаштво или други орган који води поступак поступиће на начин прописан ставом (1) овог члана и у случају када је примјењујући правила поступка због непрописног понашања вјештака одредио другог вјештака у поступку.

- (4) Суд је дужан без одгађања обавијестити Министарство и Комору вјештака о потврђивању оптужнице против лица које има статус вјештака и о правоснажној одлуци којом је кривични поступак окончан.

Члан 37.

(Примједбе на рад вјештака)

- (1) Суд, тужилаштво или други орган који води поступак могу Министарству и Комори вјештака достављати примједбе на рад вјештака које се односе на кршење закона или других прописа, правила струке, домаћих или међународних стандарда од стране вјештака, те предложити утврђивање одговорности вјештака у складу с овим законом.
- (2) Примједбе на рад вјештака из става (1) овог члана могу поднијети и странке и пуномоћници странака.
- (3) Примједбе из ст. (1) и (2) овог члана требају садржавати чињеничне наводе подносиоца примједбе, са потребном документацијом која поткрепљује наводе подносиоца примједбе.
- (4) Примједбе се подносе Министарству и Комори вјештака.

Члан 38.

(Поступање по примједбама на рад вјештака)

- (1) Примједбе из члана 37. овог закона министар доставља Комисији из члана 15. овог закона, ради разматрања и предлагања одговарајућих мјера у складу са чланом 39. овог закона.
- (2) По пријему примједбе Комисија ће покренути и провести поступак утврђивања одговорности вјештака у складу с подзаконским прописом којим се уређује поступак утврђивања одговорности вјештака који доноси министар.

Члан 39.

(Повреде и мјере)

У случајевима када Комисија утврди да је вјештак приликом обављања послова вјештачења прекршио закон или други пропис, правила струке, домаће или међународне стандарде, министар на приједлог Комисије из члана 15. овог закона рјешењем изриче једну од следећих мјера:

- а) јавна опомена, која се без одгађања објављује у „Службеним новинама Федерације БиХ“, интернетској страници Министарства и Коморе вјештака,
- б) забрана обављања послова вјештачења у трајању од једне до три године,
- ц) разрешење вјештака.

Члан 40.

(Принципи изрицања мјера)

Приликом изрицања мјера из члана 39. овог закона нарочито се узимају у обзир следеће околности:

- а) врста почињене повреде у вршењу послова вјештачења и њене посљедице,

- б) степен одговорности,
- ц) околности под којима је повреда почињена,
- д) досадашњи рад и понашање вјештака,
- е) раније изречене мјере према вјештаку,
- ф) друге околности које могу утицати на одлуку о врсти мјере.

Члан 41. (Право на правни лијек)

Против рјешења о изрицању мјера из члана 39. овог закона није допуштена жалба, али се може покренути управни спор.

Члан 42. (Привремена забрана обављања послова вјештачења)

- (1) Ако се против вјештака током трајања његовог именовања потврди оптужница, министар ће донијети рјешење којим ће се вјештаку привремено забранити обављање послова вјештачења.
- (2) Забрана обављања послова из става (1) овог члана трајаће до правоснажног окончања кривичног поступка.

Члан 43. (Мировање)

- (1) Вјештак може из оправданих разлога затражити мировање мандата на који је именован у трајању које не може бити дуже од једне године.
- (2) Захтјев за мировање из става (1) овог члана подноси се Комисији из члана 15. овог закона.
- (3) О захтјеву рјешењем одлучује министар и о томе обавјештава Комору вјештака.
- (4) Чињеница мировања мандата обавезно се евидентује на листама из члана 19. овог закона.
- (5) Против рјешења из става (3) овог члана жалба није дозвољена, али се може покренути управни спор.

Члан 44. (Разрјешење вјештака)

- (1) Вјештак се разрјешава рјешењем министра, и то:
 - а) на лични захтјев,
 - б) ако се накнадно утврди да не испуњава опште и посебне услове из члана 12. овог закона,
 - ц) ако је правоснажно осуђен за кривично дјело које га чини недостојним за обављање дужности вјештака,
 - д) ако му је суд или други орган који води поступак изрекао опомену пет пута у једној календарској години, а министар у посебном поступку утврди основаност опомена,
 - е) ако не закључи уговор о осигурању из члана 35. став (2) овог закона,
 - ф) у случају изрицања мјере из члана 39. тачка ц) овог закона.

- (2) У поступку разрешења вјештака, Министарство ће затражити изјашњење вјештака о чињеницама и околностима на основу којих је покренут поступак разрешења.
- (3) Против рјешења о разрешењу из става (1) овог члана није допуштена жалба, али се може покренути управни спор код надлежног суда.
- (4) Вјештак који је разријешен дужности брише се из Именика вјештака и са Листе вјештака и то се без одгађања објављује у „Службеним новинама Федерације БиХ“, интернетској страници Министарства и Коморе вјештака.
- (5) Вјештак који је разријешен дужности из разлога утврђених у ставу (1) тач. д), е) и ф) овог члана може се јавити на јавни позив из члана 13. овог закона протеком четири године од дана брисања из Именика вјештака.

V ОРГАНИ И ПРАВНА ЛИЦА КОЈА ОБАВЉАЈУ ПОСЛОВЕ ВЈЕШТАЧЕЊА

Члан 45.

(Органи који обављају послове вјештачења)

Вјештачења могу вршити органи Босне и Херцеговине, органи управе у Федерацији и јавне установе које у оквиру овог закона врше послове вјештачења.

Члан 46.

(Правна лица која обављају послове вјештачења)

- (1) За обављање вјештачења у једној или више области физичко лице које се већ налази на Листи вјештака физичких лица може основати привредно друштво за обављање послова вјештачења.
- (2) Привредно друштво из става (1) овог члана оснива се у складу са Законом о привредним друштвима („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 81/15 и 75/21) за обављање дјелатности вјештачења одговарајуће области, подобласти или специјалности.
- (3) Рад друштва за вјештачења је ограничен на обављање дјелатности вјештачења и с њим повезаних дјелатности (дјелатности процјењивања, анализе, испитивања, тумачења и сл.).
- (4) Само вјештаци могу бити чланови - оснивачи друштва за вјештачења.
- (5) Обављање дјелатности вјештачења у оквиру друштва за вјештачења може се повјерити само члановима - оснивачима друштва, вјештацима запосленим у друштву, те вјештацима ангажованим путем уговора о дјелу или споразума о пословној сарадњи.

Члан 47.

(Услови за упис у Именик вјештака правних лица)

- (1) Органи из члана 45. овог закона и правна лица из члана 46. овог закона, уписују се у Именик вјештака правних лица, ако испуњавају опште и посебне услове за вршење послова вјештачења.

- (2) Органи и правна лица из става (1) овог члана дужни су поднијети захтјев за упис у Именик вјештака правних лица и доставити доказе о испуњавању општих и посебних услова за вршење послова вјештачења.
- (3) Општи услови за вршење послова вјештачења су:
 - а) да су органи и правна лица из става (1) овог члана регистровани код надлежног суда за обављање послова вјештачења и
 - б) да правна лица имају дозволу за почетак обављања дјелатности ако је то прописано посебним прописом.
- (4) Посебни услови за вршење послова вјештачења су:
 - а) да органи и правна лица из става (1) овог члана имају закључен уговор о раду или уговор о дјелу (укључујући чланове – осниваче) или уговор о пословној сарадњи, са најмање два ангажоване стручна лица (најмање једно лице у областима са малим бројем вјештака) која су уписана на Листи вјештака физичких лица за области вјештачења за коју подноси захтјев за упис у именик из става (1) овог члана,
 - б) да органи и правна лица из става (1) овог члана имају закључен уговор о осигурању од одговорности за обављање послова вјештачења.
- (5) Рјешење о упису органа и правних лица из става (1) овог члана у Именик вјештака правних лица, који испуњавају услове прописане ст. (3) и (4) овог члана, на захтјев правног лица доноси министар.
- (6) Органима и правним лицима из става (5) овог члана изузетно се може дозволити привремено обављање послова вјештачења за области за које није извршен упис у Именик из става (1) овог члана о чему министар доноси посебно рјешење.

Члан 48.

(Садржај Именика вјештака правних лица)

- (1) Министарство води Именик вјештака правних лица.
- (2) У Именик из става (1) овог члана уносе се следећи подаци:
 - а) редни број уписа,
 - б) назив и сједиште правног лица,
 - ц) телефонски број,
 - д) област, подобласт и специјалност вјештачења,
 - е) имена вјештака којима правно лице располаже за одређену област вјештачења,
 - ф) број и датум рјешења о упису у судски регистар,
 - г) број и датум доношења рјешења о упису у Именик вјештака правних лица и
 - х) број и датум рјешења о брисању из Именика вјештака правних лица.
- (3) Начин вођења Именика вјештака правних лица и садржај и изглед обрасца Именика вјештака правних лица прописане се подзаконским прописом који доноси министар.

Члан 49.

(Престанак испуњавања услова и промјена података)

Органи из члана 45. овог закона и правна лица из члана 46. овог закона, регистрована за вршење послова вјештачења, који су уписани у Именик вјештака правних лица дужни су о престанку испуњавања услова из члана 47. овог закона,

као и промјени података из члана 48. овог закона обавијестити Министарство без одлагања.

Члан 50.

(Рјешење о брисању из Именика вјештака правних лица)

- (1) Ако на основу закона или другог прописа престане овлаштење органа из члана 45. овог закона или ако су правна лица из члана 46. овог закона престале испуњавати услове за упис у Именик правних лица, министар доноси рјешење о брисању из Именика вјештака правних лица.
- (2) Против рјешења из става (1) овог члана жалба није допуштена, али се може покренути управни спор.

Члан 51.

(Дужност вршења послова вјештачења)

- (1) Органи из члана 45. овог закона и правна лица из члана 46. овог закона уписана у Именик вјештака правних лица, дужни су извршити вјештачење које наложи суд, тужилаштво или други орган који води поступак.
- (2) Ако органи и правна лица из става (1) овог члана не могу прихватити вјештачење, дужни су без одгађања, а најкасније у року од три дана од дана пријема рјешења о разлозима неприхваћања обавијестити суд, тужилаштво или други орган који води поступак.

Члан 52.

(Обавезно осигурање од одговорности)

- (1) Органи из члана 45. овог закона и правна лица из члана 46. овог закона који су уписани у Именик правних лица дужни су осигурати се од одговорности за штету причињену трећим лицима због вршења послова вјештачења противно закону и другом пропису, правилима струке и домаћим и међународним стандардима.
- (2) О обавезном осигурању из става (1) овог члана закључиће се уговор о осигурању од одговорности са друштвом за осигурање, за текућу годину.
- (3) На почетку сваке календарске године, најкасније до 31.01., органи и правна лица из става (1) овог члана дужни су Министарству и Комори вјештака доставити доказ о закљученом уговору о осигурању за текућу годину.
- (4) Минимални износ осигурања износи 200.000,00 КМ.

VI ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ВЈЕШТАЧЕЊА И АНГАЖОВАЊЕ ВЈЕШТАКА ФИЗИЧКИХ И ПРАВНИХ ЛИЦА

Члан 53.

(Обављање послова вјештачења)

- (1) Послове вјештачења у Федерацији могу обављати вјештаци физичка и правна лица и органи овлаштени за обављање послова вјештачења са територије цијеле Босне и Херцеговине.

- (2) Изузетно од става (1) овог члана, уколико на територији Босне и Херцеговине нема вјештака физичког лица или правног лица које обавља послове вјештачења за одређену област, подобласт или специјалност у појединачним случајевима вјештачење може вршити и вјештак физичко лице, односно правно лице овлаштено за обављање послова вјештачења, из друге државе, под условом да је по закону те државе овлаштена обављати послове вјештачења за недостајућу област, подобласт или специјалност.
- (3) За обављање послова из става (2) овог члана потребна је претходна сагласност министра и Коморе вјештака.

Члан 54.

(Ангажовање вјештака физичких и правних лица)

- (1) Суд, тужилаштво или други орган који води поступак дужан је приликом одређивања вјештачења придржавати се редослиједа вјештака утврђеног у листи вјештака за одређену област, подобласт или специјалност за коју се одређује вјештачење у конкретном предмету, с тим што се предност даје вјештацима и физичким и правним лицима којима је обављање послова вјештачења основна дјелатност. Приликом одређивања вјештачења, суд, тужилаштво или други орган дужан је и да води рачуна о сукобу интереса, на начин да се онемогућава ангажовање вјештака у поступцима у којима се као странка појављује пријашњи или садашњи послодавац вјештака.
- (2) Изузетно од става (1) овог члана, уколико правила поступка дозвољавају да се вјештак одреди на сагласан приједлог странака у поступку, суд, тужилаштво или други орган који води поступак може одредити вјештака не примјењујући редослијед вјештака утврђен у листи вјештака за конкретну област, подобласт или специјалност.
- (3) Изузетно од става (1) овог члана, уколико би се ангажовањем вјештака по редослиједу вјештака утврђеног у листи вјештака за конкретну област, подобласт или специјалност нарушио принцип економичности поступка и проузроковало непотребне или неоправдане трошкове поступка, суд, тужилаштво или други орган одредиће првог наредног вјештака са листе вјештака чијим се ангажовањем не би нарушио принцип економичности или проузроковало непотребне или неоправдане трошкове поступка.
- (4) Суд, тужилаштво или други орган који води поступак могу ангажовати правна лица са Листе правних лица за обављање послова вјештачења по редослиједу и правилима из ст. (1), (2) и (3) овог члана, с назнаком да се ангажује искључиво правно лице, док ће вјештаци физичка лица из стручног тима правног лица бити ангажовани од правног лица.

VII ДРЖАВЉАНИ ДРЖАВА ЧЛАНИЦА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И ДРЖАВА ПОТПИСНИЦА СПОРАЗУМА О ЕВРОПСКОМ ПРИВРЕДНОМ ПРОСТОРУ

Члан 55.

(Држављани држава чланица Европске уније и држава потписница Споразума о Европском привредном простору који у матичној држави нису именовани за вјештака)

Држављани држава чланица Европске уније и држава потписница Споразума о Европском привредном простору који у матичној држави нису именовани за вјештака, могу бити именовани за вјештака у Федерацији ако испуњавају услове из члана 12. став (1) тачка а) подтач. 2) и 3) и тачке б) овог закона, уз сагласност министра и Коморе вјештака.

Члан 56.

(Држављани држава чланица Европске уније и држава потписница Споразума о Европском привредном простору који су у матичној држави именовани за вјештака)

- (1) Држављани држава чланица Европске уније и држава потписница Споразума о Европском привредном простору који су у матичној држави именовани за вјештака и који у Босни и Херцеговини, у складу с одредбама овог закона, желе обављати послове вјештачења под називом из своје матичне државе, могу се уписати у Именик вјештака физичких лица.
- (2) Лица из става (1) овог члана, за обављање послова вјештачења у Босни и Херцеговини, дужна су Министарству поднијети захтјев за упис у Именик вјештака физичких лица.
- (3) Уз захтјев, лица из става (1) овог члана, подnose у оригиналу или овјереној копији и преводу на један од службених језика у употреби у Босни и Херцеговини:
 - а) одлуку о именовању за вјештака,
 - б) доказ о држављанству и
 - ц) доказ да је закључен уговор о осигурању од одговорности.
- (4) О захтјеву из става (2) овог члана, министар доноси рјешење против којег није допуштена жалба, али се може покренути управни спор.
- (5) Лице које је рјешењем из става (4) овог члана именовано за вјештака, уписује се у Именик вјештака физичких лица.

Члан 57.

(Привремено именовање)

- (1) Ако је одлуком о именовању у матичној држави лице из члана 56. став (1) овог закона именовано на одређено вријеме, Министарство ће по службеној дужности извршити брисање уписаног вјештака из Именика вјештака физичких лица и са Листе вјештака физичких лица по истеку времена на које је вјештак именован, што се без одгађања објављује у „Службеним новинама Федерације БиХ“, на интернетској страници Министарства и Коморе вјештака, осим ако прије истека тог времена

- Министарству не буде достављена одлука о поновном именовању коју је донио надлежни орган у матичној држави за вјештака.
- (2) Против рјешења о брисању из става (1) овог члана није допуштена жалба, али се може покренути управни спор.

Члан 58.
(Осигурање од одговорности)

- (1) Лица из члана 56. став (1) овог закона која су уписане у Именик вјештака физичких лица, могу се осигурати од одговорности за обављање послова вјештачења и у својој матичној држави.
- (2) Лица из става (1) овог члана дужни су закључити уговор о осигурању од одговорности у складу са чланом 35. овог закона уколико уговор о осигурању од одговорности из става (1) овог члана не обухвата ризике од настанка штете у складу с овим законом.

Члан 59.
(Промјена података)

Лица из члана 56. став (1) овог закона која су уписане у Именик вјештака физичких лица, дужна су о свакој промјени уписаних података без одгађања обавијестити Министарство и Комору вјештака.

VIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 60.
(Именовање вјештака по одредбама овог закона)

- (1) Вјештаци именовани у складу са одредбама Закона о вјештацима („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 49/05 и 38/08) настављају с обављањем дужности вјештака до истека периода на које су именовани.
- (2) Вјештаци из става (1) овог члана бит ће поновно именовани у смислу одредбе члана 17. став (8) овог закона.
- (3) Вјештаци из става (1) овог члана нису дужни приступити провјери знања за вјештака из члана 16. овог закона.
- (4) Министарство ће након ступања на снагу овог закона извршити ревизију постојеће Листе вјештака и утврдити да ли сви вјештаци који се налазе на овој листи обављају послове вјештачења, као и да ли послове вјештачења обављају као основну или додатну дјелатност, те у случају да се ради о додатној дјелатности, обавезно навести назив послодавца.
- (5) Након ступања на снагу овог закона, Министарство ће позвати вјештаке, физичка и правна лица, који су у складу са одредбама Закона о вјештацима уписани на Листу вјештака и у Именик правних лица за обављање послова вјештачења, органа из члана 45. овог закона и правна лица из члана 46. овог закона да се организују у Комору вјештака, као независну организацију са управљачком структуром и обавезним чланством.
- (6) Министарство ће сазвати оснивачку скупштину Коморе вјештака путем објаве у „Службеним новинама Федерације БиХ“ и позвати субјекте из

става (5) овог члана да изаберу органе Коморе вјештака и именују управљачку структуру већином гласова присутних вјештака и друштава за вјештачења од којих сваки од вјештака и друштво имају право појединачног гласа.

- (7) Трошкове оснивачке скупштине сnose пријављени вјештаци и друштва за вјештачења на једнаке дијелове, те имају право присуства и гласа на тој скупштини само под условом да су предујмили трошкове одржавања оснивачке скупштине у складу с позивом Министарства из става (6) овог члана.
- (8) Министарство је овлаштено именовати три вјештака из реда вјештака са садашње Листе вјештака и три представника Министарства да предузму послове организације оснивачке скупштине која ће се одржати најкасније у року од 30 дана од дана ступања на снагу закона.

Члан 61.

(Доношење подзаконских прописа и општих аката)

- (1) Министар ће у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона донијети сљедеће подзаконске прописе и то:
 - а) пропис о подобластима и специјалностима за вјештачење (члан 6. став (2)),
 - б) пропис о поступку, начину, критерију и садржају тестирања кандидата за вјештака (члан 16. став (3)),
 - ц) пропис о начину вођења Именика вјештака, садржају и изгледу обрасца Именика вјештака (члан 20. став (3) и члан 48. став (3)),
 - д) пропис о начину, поступку и садржају стручног усавршавања вјештака (члан 34. став (3)),
 - е) пропис о поступку утврђивања одговорности вјештака (члан 38. став (2)).
- (2) Комора вјештака ће у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона донијети сљедеће опште акте:
 - а) Статут (члан 8. став (2)),
 - б) Етички кодекс вјештака (члан 10. став (4)),
 - ц) Правилник о изгледу табле вјештака (члан 22. став (2)),
 - д) Тарифу о накнади и награди трошкова за рад вјештака (члан 29. став (3)).
- (3) Регионалне коморе ће у року од 120 дана од дана ступања на снагу овог закона донијети сљедећи општи акт:
 - а) статут (члан 8. став (2)).
- (4) До доношења подзаконских прописа и општих аката из ст. (1) и (2) овог члана примјењују се подзаконски прописи и општи акти донесени на основу Закона о вјештацима.

Члан 62.

(Одгода примјене)

Одредбе чл. 55. до 59. овог закона почеће се примјењивати од дана пуноправног чланства Босне и Херцеговине у Европској унији.

Члан 63.
(Престанак рада Комисије)

Ступањем на снагу овог закона престаје рад Стручне комисије именоване у складу са Законом о вјештацима.

Члан 64.
(Престанак важења прописа)

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о вјештацима („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 49/05 и 38/08).

Члан 65.
(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеним новинама Федерације БиХ“.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
ПРИЈЕДЛОГА ЗАКОНА О ВЈЕШТАЦИМА У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

I УСТАВНО ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредби члана IV А. 20. (л) д. Устава Федерације Босне и Херцеговине, према којој Парламент Федерације Босне и Херцеговине доноси законе о вршењу функција федералне власти.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Основни разлог за доношење овог закона јесте унапређење статуса и улоге вјештака у Федерацији Босне и Херцеговине. Узимајући у обзир чињеницу да је Закон о вјештацима ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 49/05 и 38/08), као актуелни нормативни оквир којим су уређени статус и улога вјештака у Федерацији Босне и Херцеговине, усвојен 2005. односно 2008. године, као и чињеницу да су током његове дугогодишње примјене уочене одређене мањкавости и недоречености, приступило се изради новог цјеловитог законског рјешења којим се на адекватан начин уређује статус, именовање, права и обавезе, као и одговорност вјештака физичких лица, те статус и улога органа и правних лица за обављање послова вјештачења у Федерацији Босне и Херцеговине. Најзначајнија новина која се уводи новим Законом о вјештацима у Федерацији Босне и Херцеговине јесте оснивање Коморе вјештака као независне и самосталне организације с обавезним чланством.

Представнички дом Парламента Федерације Босне и Херцеговине је на 19. редовној сједници одржаној 24.02.2021. године, разматрао Нацрт закона о вјештацима у Федерацији Босне и Херцеговине и усвојио закључак број: 01-02-1961/20 од 08.03.2021. године којим прихвата Нацрт закона о вјештацима у Федерацији Босне и Херцеговине, те сматра да може послужити као основ за израду Приједлога закона.

Дом народа Парламента Федерације Босне и Херцеговине је на наставку 15. сједнице одржане 15.12.2021. године, разматрао Нацрт закона о вјештацима у Федерацији Босне и Херцеговине, усвојио закључак број: 02-02-1961/20 од 15.12.2021. године којим прихвата Нацрт закона о вјештацима у Федерацији Босне и Херцеговине, те сматра да може послужити као основ за израду Приједлога закона.

Предметним закључцима задужено је Федерално министарство правде да организује и проведе јавну расправу.

У процесу јавне расправе примљен је коментар Гендер центра Федерације Босне и Херцеговине којим се указује на потребу употребе термина који ће обухватити оба рода, што је у члану 3. Закона и учињено.

Примљена је Иницијатива ванредне професорице др. сц Лејле Демировић са Економског факултета Универзитета у Сарајеву у којој предлаже да се омогући професорима са одређеним радним искуством у струци и објављеним научним

радовима ослобађање од полагања испита за вјештака. Предметна иницијатива је уважена и, уз додатне критерије, прописана у члану 17. Закона.

Осим наведених иницијатива, примљен је коментар Удружења вјештака Унско – санског кантона који предлажу да се Законом пропише обавеза судовима у Федерацији Босне и Херцеговине да на својим службеним интернетским страницама објављују листе вјештака, ради транспарентности процеса избора вјештака у конкретним судским поступцима. Коментар је оцијењен као конструктиван, те је одредбом члана 19. став (4) Закона исти инкорпориран.

У јавној расправи учествовао је и вјештак Бојан Петрић из Мостара, који је предложио да се област вјештачења додатно унаприједи на начин да се предвиди оснивање Коморе вјештака, како на нивоу Федерације Босне и Херцеговине, тако и на нивоу регија, као стручног тијела које ће се старати о интересима вјештака, едукацији вјештака и њиховом материјалном положају. Наведени приједлог је уважен и детаљно разрађен одредбама чл. 7. до 10. Закона.

Закључно, у јавној расправи је пристигао и значајан број иницијатива и коментара усмјерених на побољшање материјалног статуса вјештака и потребу доношења нове Тарифе о наградама и накнадама за рад вјештака, којом би се на адекватнији начин вредновао рад вјештака. У сваком случају, након усвајања Закона о вјештацима у Федерацији Босне и Херцеговине, предвиђено је доношење нове Тарифе о наградама и накнадама за рад вјештака.

III УСКЛАЂЕНОСТ С ЕВРОПСКОМ ПРАВНОМ СТЕЧЕВИНОМ

Приликом израде Закона, Федерално министарство правде је имало у виду Уредбу о Уреду Владе Федерације БиХ за законодавство и усклађеност с прописима Европске уније („Службене новине Федерације БиХ”, бр. 26/20 и 76/20) и Уредбу о поступку усклађивања законодавства Федерације БиХ с правном стечевином Европске Уније („Службене новине Федерације БиХ”, број 98/16) и у том смислу је извршило анализу европске правне стечевине. Закон је усклађен с европском правном стечевином, и то Директивом 2006/123/ЕЗ Европског парламента и Вијећа од 12.12.2006. године о услугама на унутрашњем тржишту (СЛ Л 376, 27.12.2006.).

IV ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПОЈЕДИНИХ ЗАКОНСКИХ РЈЕШЕЊА

У поглављу I садржане су основне одредбе обухваћене чл. 1. до 11.:

Чланом 1., Предмет закона, одређено је да се овим законом уређују услови и поступак избора и именовања вјештака и правних лица која су овлаштена за обављање послова вјештачења који у судском и управном поступку обављају послове вјештачења, организација и положај вјештака, права и дужности вјештака, одговорности правних лица за вјештачење, одговорности вјештака, надзор над радом вјештака и правних лица за вјештачење, вођење именика вјештака и именика правних лица за вјештачење, поступак разрјешења вјештака,

поступак брисања правних лица за вјештачење, као и друга питања од значаја за рад вјештака и правних лица за вјештачење у Федерацији Босне и Херцеговине. Чланом 2., Усклађеност са европском правном стечевином, законодавство Федерације Босне и Херцеговине се усклађује са Директивом 2006/123/ЕЗ Европског парламента и Вијећа од 12.12.2006. године о услугама на унутрашњем тржишту (СЛ Л 376, 27.12.2006.). Чланом 3., Значење израза, одређено је да се изрази кориштени у једном граматичком роду, без дискриминације, односе и на мушкарце и жене. Чланом 4. прописано је да послове вјештачења врше сва физичка и правна лица, органи Босне и Херцеговине, органи власти у Федерацији Босне и Херцеговине, те јавне установе које испуњавају услове прописане овим законом. Чланом 5. Закона, јасно је прописано да је вјештачење самостална и професионална дјелатност која се организује и функционише у складу с овим законом и прописима донесеним на основу овог закона, те да се независност огледа у независном вршењу услуга, организовањем вјештака у Комору вјештака Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Комора вјештака). Чланом 6. Закона прописане су области за вјештачење, док ће подобласти и специјалности бити прописане подзаконским актом којег доноси федерални министар правде. Чл. 7. и 8. Закона, прописује се оснивање Коморе вјештака, те четири регионалне коморе у Федерацији Босне и Херцеговине. Јасно је прописана обавеза обавезног чланства вјештака у једну од регионалних комора. Чланом 9. прописани су задаци Коморе вјештака, од којих су најзначајнији: развој и унапређење дјелатности вјештака, заштита права и интереса вјештака, сарадња с државним и међународним организацијама. Законом се јасно прописују органи Коморе вјештака и то: скупштина, управни одбор, предсједник и потпредсједник, надзорни одбор, док ће се надлежности, састав и начин рада, те етички принципи дјеловања, поближе уредити статутом Коморе вјештака те Етичким кодексом вјештака. Законом је прописано овлаштење Федералног министарства правде да прати рад Коморе вјештака и предлаже мјере за унапређење дјелатности вјештачења, при чему може захтијевати одређене извјештаје и податке од Коморе вјештака.

Поглавље II обухваћа одредбе којима се прописују услови и поступак избора и именовања вјештака. Чланом 12. јасно су прописани услови за именовања вјештака, те изузеци уколико за одређену област вјештачења нема довољан број вјештака. Даље је прописано да федерални министар правде објављује јавни позив за именовање вјештака, начин и обавезни елементи пријаве вјештака на јавни позив, те састав и начин рада Комисије за избор и именовања вјештака. Законом се јасно прописује начин тестирања кандидата, односно обавезна провјера знања. Прописано је да се ванредни и редовни професори са најмање 10 година радног стажа у струци и најмање пет објављених радова могу ослободити од обавезе тестирања о чему федерални министар правде одлучује рјешењем. Чланом 18. прописана је обавеза потписивања свечане изјаве, те, чланом 19. обавеза Федералног министарства правде да води Листу вјештака физичких лица и Листу вјештака правних лица. Наведене листе дужни су на својим интернетским страницама објавити Федерално министарство правде, Комора вјештака и општински судови у Федерацији Босне и Херцеговине. Чланом 20. прописана је обавеза Федералног министарства правде да води Именик вјештака физичких лица, те дужност достављања и ажурирања промјене података. Чл. 22., 23. и 24., прописана је обавеза истицања натписне табле с

назнаком "Вјештак" на улазу у просторије у којима обавља дјелатност вјештачења, те изглед и садржај печата и службене исказнице.

Поглављем III прописана су права и обавезе вјештака.

Чланом 28. јасно је прописано да је вјештак самосталан и независан у обављању вјештачења, те да је дужан приликом рада придржавати се закона и других прописа, правила струке и домаћих и међународних стандарда. Такође, прописана је обавеза суда, тужилаштва и другог органа који води поступак да обезбиди дигнитет вјештака. Чланом 29. прописана је Тарифа о награди и накнади трошкова за рад вјештака коју доноси Комора вјештака уз претходну сагласност федералног министра правде. Чланом 30., прописана је обавеза вјештака да воде дневник извршених вјештачења, као и обавеза вјештака на поштивање рокова (члан 31.). Јасно је прописано да је вјештак дужан у сложенијим вјештачењима у којима је одређен дужи рок за вјештачење, суду, тужилаштву или органу које је одредило вјештачење, сваки мјесец од дана повјереног вјештачења, поднијети кратак извјештај о резултатима до тада обављених радњи. Чланом 33. прописана је обавеза вјештака да као тајну чува све што је сазнао у обављању послова вјештака. Законом је прописана обавеза стручног усавршавања вјештака које проводе Федерално министарство правде и Комора вјештака. Чланом 35., прописана је обавеза осигурања од одговорности вјештака, те је као минималан износ осигурања одређен износ од 100.000,00 KM.

Поглављем IV прописан је надзор над радом вјештака. Чланом 37., прописано је да суд, тужилаштво или други орган који води поступак, као и саме странке, могу Федералном министарству правде и Комори вјештака доставити примједбе на рад вјештака које се односе на кршење закона или других прописа, те правила струке, о чему рјешењем одлучује федерални министар правде, по приједлогу Комисије. Законом је прописана могућност изрицања слједећих мјера: јавна опомена, забрана обављања послова вјештачења у трајању од једне до три године, те разрјешење вјештака. Чланом 42., прописан је институт привремене забране обављања послова вјештачења о чему ће рјешењем одлучити федерални министар правде уколико је против вјештака потврђена оптужница. Такође, чланом 43., прописан је институт мировања мандата вјештака у трајању до једне године из оправданих разлога (болест, дужа одсутност због едукације и сл.). Чланом 44. прописано је да федерални министар правде може разрјешити вјештака на лични захтјев, ако се накнадно утврди да не испуњава опште и посебне услове за именовање, ако је правоснажно осуђен за кривично дјело које га чини недостојним за обављање дужности вјештака, ако му суд или други орган у календарској години изрекне пет или више опомена а федерални министар правде у посебном поступку утврди оправданост изречених опомена, те ако не закључи уговор о обавезном осигурању.

Поглављем V Закона, дефинисан је рад органа и правних лица који обављају послове вјештачења. Прописано је да се привредно друштво за обављање послова вјештачења оснива у складу с одредбама Закона о привредним друштвима, те да само вјештаци могу бити чланови и оснивачи друштва за вјештачење. Чланом 47. детаљно се прописују општи услови за упис у Именик вјештака правних лица, те посебан услов да органи и правна лица имају закључен уговор о раду или уговор о дјелу или уговор о пословној сарадњи с

најмање два ангажована стручна лица која су уписана на Листи вјештака физичких лица за области вјештачења за коју подноси захтјев за упис. Чланом 48., прописан је садржај Именика вјештака правних лица, те обавеза органа и правних лица да о престанку испуњавања услова за обављање дјелатности вјештачења и промјени података обавијесте Федерално министарство правде, без одлагања. Чланом 52. прописана је обавеза органа и правних лица на закључење уговора о обавезном осигурању од одговорности, те је прописано да минималан износ осигурања износи 200.000,00 KM.

Поглављем VI Закона, прописано је обављање послова вјештачења и ангажовање вјештака физичких и правних лица. Чланом 54., прописано је да су суд, тужилаштво или други орган који води поступак дужни приликом одређивања вјештачења придржавати редослиједа вјештака утврђеног на Листи вјештака за одређену област, подобласт или специјалност за коју се одређује вјештачење у одређеном предмету. Приликом одређивања вјештачења, прописано је да су суд, тужилаштво или други орган, дужни водити рачуна о сукобу интереса вјештака и странака како би се поступак законито провео и како би се избјегла накнадна оспоравања налаза и мишљења вјештака, те како би се избјегли накнадни захтјеви за изузимањем вјештака. Исто тако, прописано је да су суд, тужилаштво или други орган дужни водити рачуна о примјени принципа економичности на начин да се приликом ангажовања вјештака с Листе вјештака не проузрокоју непотребни трошкови за суд или странку у поступку.

Поглавље VII садржи одредбе о начину и условима за ангажовање држављана држава чланица ЕУ и држављана држава потписница Споразума о Европском привредном простору у својству вјештака у одговарајућим поступцима у Федерацији Босне и Херцеговине. Одредбе овог поглавља почеће се примјењивати од дана пуноправног чланства Босне и Херцеговине у Европској унији, те наведено поглавље представља садржајно усаглашавање домаћег законодавства с правном стечевином Европске уније.

Поглавље VIII садржи прелазне и завршне одредбе овог закона. Прописано је да вјештаци који су именовани у складу с одредбама Закона о вјештацима ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 49/05 и 38/03) настављају са обављањем дужности вјештака до истека периода на које су именовани, те да ће Федерално министарство правде након ступања на снагу Закона извршити ревизију постојеће Листе вјештака и утврдити да ли сви вјештаци који се налазе уписани на Листи вјештака обављају послове вјештачења. Такође, прописана је процедура за оснивање Коморе вјештака као независне организације са управљачком структуром и обавезним чланством, те процедура за сазивање оснивачке скупштине Коморе вјештака ради избора органа Коморе вјештака.

V ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За провођење овог закона није потребно издвојити средства из буџета Федерације Босне и Херцеговине.